

ДИРЕКТОРКА НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ НІНА ЧАЛА: «ДАРУВАННЯ КНИГ – ЦЕ ПОТУЖНЕ ДЖЕРЕЛО ПОПОВНЕННЯ БІБЛІОТЕКИ»

У лютому в світі відзначають День дарування книг. Ми поспілкувалися з директоркою наукової бібліотеки ЗНУ Ніною Чалою, яка розповіла про традиції дарування, як вдається підтримувати зв'язок книгозбірні зі студентами, що таке «цифровізація» фонду та на що нове в роботі бібліотеки чекати користувачам.

– Нещодавно відзначили Міжнародний день дарування книг. У Facebook наукової бібліотеки ЗНУ є дописи про те, що викладачі університету дарують книги. Як зародилася ця традиція та які книги зазвичай дарують?

– Дарування книг – це потужне джерело поповнення бібліотеки. Дуже багато книг презентують наші викладачі, співробітники університету. У ЗНУ чимало відомих випускників – дослідників, науковців. І коли вони приїздять у Запоріжжя, приходять до університету, в бібліотеку зі своєю науковою книгою – це особливий момент. Часто передають із дарчими надписами. У нас є особлива колекція видань. Цього року **Геннадій Васильчук** подарував книжку Павла Загребельного, на якій 1963 року присвяту написано рукою самого автора. Це – унікальна можливість побачити його почерк. Це – важливий елемент книжкової культури. Цінні й дарунки авторських праць наших науковців. Дуже важливо, коли викладачі за кордоном видають свої монографії та передають у нашу бібліотеку. І не тільки приватні особи, викладачі, автори дарують книги. Є така традиція і у видавництвах, міжнародних організацій і діаспори. Наприклад, у 90-ті роки, у перші роки Незалежності України, до нашої бібліотеки надійшла велика колекція від діаспори з Канади та США. У фонді рідкісної книги ми бачимо книжки, які в нас збереглися з часів бібліотеки Олександрівської жіночої гімназії. Вони теж – із дарчими надписами. Отже, ця традиція триває вже друге століття.

– Як сучасній бібліотеці, зокрема університетській, не втрачати популярності за нинішніх умов дистанційного навчання?

– Так, останні роки – це часи пандемії, воєнного стану. Уявити таке собі кілька років тому було неможливо. Я не знаю, чи за всю історію, чи взагалі був такий період, коли бібліотека існувала для користувачів віддалено. У перші місяці повномасштабного вторгнення розробляли дистанційний сервіс послуг. Це було дуже складно. Адаже невідомо було, як сприймуть студенти, викладачі саме таку форму роботи. Зараз для нас це вже звична форма роботи. Це – та ж сама бібліотека, яка діє за тими ж технологіями, методиками, створюються інформаційні ресурси, користувачеві надається доступ до них. Тому дистанційно ми повністю відпрацювали сервіс «Послуги». Паралельно існує електронний формат бібліотеки. Для цього задіяні три сервери. Тобто це – уже серйозна конструкція, яка зберігає наші дані, дає можливість їх обробляти та користуватись ними. Все створюється на базі програмного забезпечення «УФД-Бібліотека». «УФД» – це назва корпорації «Український Фондовий Дім». І це – програмне забезпечення має базову архітектуру, складні модулі, та це все має опанувати як бібліотекар, так і користувач.

Крім того, всі бібліотекарі працюють із комп'ютерами, тобто паралельно наша бібліотека існує ще й у такому, комп'ютеризованому, вигляді. Для користувачів у будь-якій залі, на всій території бібліотеки є можливість працювати зі своїми ноутбукми та смартфонами. Адаже в бібліотеці є Wi-Fi, тож можна й віддалено працювати з електронними ресурсами. Ми маємо потужний електронний каталог – один із найбільших в Україні. У нас є бібліотечний коворкінг, де можна спілкуватися, де відбуваються різні заходи.

– Як бібліотеці вдається підтримувати зв'язок зі студентами?

– Технологічна платформа повного доступу – це наш сайт, звичайний для кожного нашого користувача. На сайті є доступ до електронного каталогу, яким користуються не тільки на території України, а також є запити і з Тайваню, і з Нідерландів, і з Ізраїлю. У нас є дійсно унікальні книжкові видання. Літературу можна замовити дистанційно. У бібліотеці працюють безпаперові технології. Все – в автоматизованому форматі. Що стосується електронних ресурсів, то вони всі у відкритому доступі, тобто навчально-методичні видання, навчальні посібники, підручники,

монографії, наукові видання, збірки, статті з періодичних видань, енциклопедії, всі види видань, які є в електронній формі, відкриті для користувача. Обов'язково знайдеться щось для підготовки до семінарського, практичного заняття, до іспиту або іншої навчальної роботи наших студентів. Якщо в користувачів виникають якісь проблеми (щось не завантажується, щось не можуть знайти), то ми допомагаємо їх розв'язати. Можна написати на електронну пошту, зателефонувати, адаже корпоративна електронна пошта є в кожному структурному підрозділі бібліотеки. На сайті також є сервіс «Запитай бібліографа». Бібліограф – це той, хто дає довідки, допомагає готувати списки джерел за темами. Можна запитати через цей чат, поспілкуватися.

Під час війни в нас з'явилася ще одна форма спілкування – на платформі Zoom. Університет видав один із безкоштовних акаунтів для бібліотеки, де ми можемо необмежено спілкуватися, проводити тренінги, заняття. Ця послуга дуже продуктивна, вона до вподоби аспірантам, особливо на етапі створення джерельної бази наукового дослідження. Є й послуга «Електронна доставка документів», тобто документів, переведених у цифровий формат. Користувач пише на нашу корпоративну пошту та просить відсканувати фрагмент, розділ або статтю. Звичайно, згідно з авторським правом, видання останніх років ми не можемо сканувати, але певний розділ, певний фрагмент навіть найновішого підручника, якщо потрібно, то ми скануємо та надсилаємо на електронну пошту користувача. Ця послуга дуже популярна. Торік через наші сканери пройшло 3 тисячі сторінок.

Дуже цікаве в нас спілкування з тими, хто перебуває за межами України. Влітку минулого року до нас звернулися з Тайваню.

популярна література наукового абонементу для досліджень, для магістерських кваліфікаційних робіт.

– Наприкінці 2023 року наукова бібліотека отримала нове обладнання для подальшої цифровізації. На що цікаве чекати користувачам?

– Наприкінці 2023 року ми отримали нову партію сканерів-штрихкодів. Функціонування бібліотеки – безпаперове. Раніше, щоб отримати книжку, треба було заповнювати формуляр. Зараз у нас є спеціальний програмний модуль. Бібліотекар зчитує штрихкод, і на екрані з'являється електронний читацький формуляр з усіма даними. Зараз наші фонди, весь книжковий фонд бібліотеки – це майже 800 тисяч примірників. У всі примірники бібліотекарі вклеюють окремий штрихкод. Все вводиться в електронний каталог, і найближчими роками інформація про всі книжки буде доступна читачам. Нині на кожному місці бібліотекаря є сканер штрихкодів, тобто він може зчитати студентський квиток, активувати електронний формуляр, відсканувати штрихкод книжки. Також ми продовжуємо розвивати сервіси й послуги бібліотеки. Буде оновлено її сайт, адаже він має бути цікавим і зручним, аби студенти могли всі ресурси задіяти та долучити до своєї фахової підготовки.

– Які важливі сторони діяльності бібліотеки лишаються поза увагою користувачів?

– Для всіх бібліотека – це зібрання книжок. Усі уявляють, що це – як удома: як захотіли, так книжки й розташували, завжди не зрозуміло, чому треба чекати певну книгу. Наприклад, якщо книжка, яку вибрав наш студент, у книгосховищі, тобто його треба зняти з сигналізації, дійти туди, відчинити, бо такі особливі умови збереження. Це – практика всіх бібліотек. Є відкритий фонд. Читальний зал – це те, що найчастіше використовують наші студенти. А 50 відсотків фонду – у закритих книгосховищах. Попит на них епізодичний. Сучасна бібліотека – це також і робота з традиційними ресурсами, з книжками. Ми й надалі опрацюємо фонди, ресурси віддаленого доступу. Створюємо колекцію науково-фахових видань України, навчальної літератури англійською мовою.

– Що вас надихає в роботі директорки наукової бібліотеки?

– Вже сама посада – це, дійсно, натхнення. Наукова бібліотека – це книгозбірня, що має такі великі ресурси, які на сьогодні можна порівняти тільки з найбільшими бібліотеками України та навіть світу, тому сама робота надихає, ресурси надихають та можливості бібліотеки. І ще: ми працюємо з новою інформацією, інформаційний ресурс оновлюється постійно. Так сьогодні кажуть, але, традиційно, це – книги, в якому б форматі вони не були: друкованому, електронному. Це – нова інформація, нові знання. І звичайно, коли вже ми – університетська бібліотека, то це – особлива бібліотека, де молодь, де навчання, де наука, де цікаве спілкування з науково-педагогічними працівниками.

– Чим найбільше пишається бібліотека нашого вишу у своїй роботі?

– Ми пишаємося потужними електронними ресурсами. Багато зробили ректор **Микола Фролов**, проректор з науково-педагогічної роботи **Юрій Каганов**. Дуже було багато зроблено, щоб ми технологічно могли розвиватися як електронний інформаційний комплекс. Це – робота останніх 25 років. Багато працівників доклали неймовірних зусиль, щоб відкрити фонди, створити потужну електронну бібліотеку, тому ми, дійсно, цим пишаємося. І як кожна бібліотека, ми пишаємося своїми унікальними виданнями. У нас є унікальні книжки, унікальні видання з автографами – це те, що залишиться наступним поколінням. Це – важливе завдання кожної бібліотеки: передавати поколінням і ретранслювати надбання, яке в нас є.

Ви знаєте історію, коли йшов наступ на Запоріжжя у 1941 році, працівники забирали додому книжки для того, щоб їх сховати та зберегти, а потім, восени 1943 року, після визволення, знов приносили до бібліотеки? Такі моменти дуже важливі. І я пам'ятаю своїх співробітників, які після ракетного удару 16 березня 2022 року не побоялися приїхати, щоб сховати найцінніше та зберегти унікальні колекції, унікальний фонд для теперішніх і майбутніх поколінь студентів Запорізького національного університету.

Фото Антона Осадчука

Написали на нашу пошту та замовили список літератури, а саме – переклад українських творів китайською мовою. Також ми надсилали літературу за запитом у Нідерланди. Практично жоден запит ми не відхилили. Якщо це навіть великоформатна книжка, ми знаходимо можливість, де можна відсканувати те, що потрібно відвідувачеві. І обов'язково надсилаємо. Це – цікава пошукова робота. З останнього, це – звернення аспірантки з Києва, бо тільки в нашій бібліотеці є друкований примірник автореферату дисертації. У нас дуже потужна інформаційна платформа.

– Хто частіше відвідує бібліотеку? Якими саме її ресурсами користуються найбільше?

– Приходять і студенти бакалаврату, і магістратури, і коледжів. Постійно приходять і науково-педагогічні працівники, аспіранти. В нашій бібліотеці є унікальні книжки. Є видання, які сканувати не можна, наприклад, рукописні дисертації. По друкованих підручниках приходять, бо в електронному вигляді їх немає. Дуже

Журналістка Вікторія Шмуліна: «Якщо в тебе є гарні матеріали, якщо ти активний і тебе бачать, у тебе є аудиторія, то матимеш попит серед роботодавців»

13 лютого – Всесвітній день радіо. Його відзначають з 2011 року з ініціативи Іспанії, поданої на 36-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО. Саме 13 лютого 1946 року вперше вийшло в етер Радіо ООН. На думку засновників свята, воно має нагадувати світові про важливу роль радіо як ЗМІ, зміцнювати міжнародну співпрацю радіомовників і заохочувати їх розвивати доступ до інформації та свободу слова. Вихованка журфаку ЗНУ **Вікторія Шмуліна**, журналістка Чеського радіо, щиро розповіла про цікавий медійний досвід, секрети успіху в професії та дала поради журналістам-початківцям.

– Як ви почали працювати в медіа?

– Уже з 2 курсу після проходження практики мене запросили працювати в газету «Горожанин». Тоді в Запоріжжі активно розвивалися новинні сайти. З'явився перший сайт «Політрада», який ми вивели до 20-ки найвідвідуваніших в Україні. Після того як «Політрада» змінила власника, я працювала на кількох новинних сайтах. Зокрема, 10 років – на сайті «Паноптикон». Також маю досвід роботи на посаді прес-секретарки в політичних партіях «Батьківщина» й «Українська стратегія».

– Якого досвіду ви набули, працюючи в цих медіа?

Які навички здобули?

– У мене було правило: приходити з заходу не менш ніж із 2-3 новинами. Звичайно, що вони мали бути цікавими, адже мають забезпечувати відвідуваність. Як наслідок, якщо захід був нецікавим, мені залишалося тільки «вичавлювати» новину, ставлячи багато запитань і «граючись» заголовками. На той час це працювало, і в журналістів навіть була собі така гра – вигадувати, який новинний портал який заголовок представить. За цей час я навчилася не боятися вголос ставити привселюдно багато питань, усвідомила, що немає нецікавих подій, а є лише твоє ставлення до них і вміння презентувати отриману інформацію. Хоча винятки, зрозуміло, є.

– Чи траплялися з вами ситуації, коли організатори пресконференції намагалися обмежити кількість запитань або просували власні? Як діяли журналістські?

– Це може прозвучати смішно, але – все одно питати. Хоча, з одного боку, це начебто просто, з іншого боку, я цілком усвідомлюю, наскільки це може бути складно для новачка. У нас неодноразово траплялися ситуації, коли намагалися обмежувати, і в таких випадках треба діяти за обставинами, пам'ятаючи про особисту безпеку. Можна поскаржитись, адже в нас є достатньо потужні профспілки.

– Що вам дала робота в пресслужбі політичних партій?

– Робота медійника в партії тісно пов'язана з діяльністю на виборах. Але це також і можливість реалізації багатьох проєктів, на які зазвичай дуже важко знайти фінансування громадському активістові. Одним із них була організація свят-

кових дворових ялинок для мешканців окремих мікрорайонів. А під час медійної роботи на виборах потрібно мати здоровий цинізм – розуміти, що ти робиш, чому, до яких наслідків це призведе, чи матимеш потім докори сумління, на які компроміси з собою ладен піти. Бо вибори завершаться, гонорари закінчаться, а сумління нікуди не подінеш. Мені дуже таланило, тому що в принципі вдавалося зберегти свої переконання й у роботі не відходити від них. Наприклад, фальсифікація результатів виборів – це дуже погано. Якщо в твоїй партії ти працюєш, аби запобігти цьому, то це збігається з внутрішніми твоїми переконаннями і навіть із суспільним запитом, чи не так?

– Чого навчила вас робота в партії?

– Відповідальності. Пам'ятаю, як я нервувала, коли вперше мій текст надрукували накладом 200 тисяч екземплярів. У такий момент починаєш цінувати та розуміти вартість свого слова й відповідальність як журналістки.

– Які можете дати поради щодо пошуку місць працевлаштування для журналістів?

– Якщо в тебе є гарні матеріали, якщо ти активний і тебе бачать, у тебе є аудиторія, то будеш користуватися попитом серед роботодавців.

– Як ви потрапили на Чеське радіо?

– Я всюди надсилала своє резюме англійською. І от мене запросили на Чеське радіо з пропозицією робити подкасти українською мовою. Хоча мені до цього часу кажуть, що мого резюме не отримували, тому, як і хто дав їм мій номер, не уявляю. Чеське радіо – перше в континентальній Європі, його створили 1923 року в Празі. Це – історичне місце, яке в мене асоціюється з подіями Празької весни, з журналістським і громадянським спротивом тоталітаризму. Це – місце, де народжувалася та захищалася свобода слова. Чеське радіо має статус громадського. На відміну від України, де мовні станції десь на нижчих щаблях прослуховувань, Чеське радіо і як медійна корпорація, і як окремі радіостанції, тримають міцні позиції на медійному ринку. «Radio Prague International» – офіційна міжнародна станція, яка передусім орієнтується на чехів за кордоном або на іноземців, які цікавляться Чехією. Після початку повномасштабного вторгнення створили спочатку подкасти, а наразі є вже повноцінний окремий підрозділ новин, матеріалів, сюжетів українською мовою.

– Як побудована робота та які є проблеми в роботі на Чеському радіо?

– Для мене технічно проблема полягає в тому, що я не достатньо гарно розмовляю чеською. Були випадки, коли я брала інтерв'ю англійською, люди відповідали мені чеською, а потім я перекладала українською. Виходила така собі нарізка, «сендвіч». І, незважаючи на те, що це – достатня витрата ефірного часу, водночас це – такий важливий освітній аспект, завдяки якому аудиторія вивчала чеську мову.

– Яка мета українського підрозділу новин?

– Адаптація українців у Чехії. Ці новини дійсно допомагали. Наприклад, на початку 2022 року це були сюжети про те, як купити сім-картку, як оформити страхування, як придбати проїзний. Зараз це вже сюжети про те, як відкрити власну справу, історії успіхів, діяльність волонтерів і ще багато матеріалів.

– Чим же ви займаєтесь у Чехії?

– Несподівано для себе – медійною підтримкою. Був запит, шукали контакти різних ЗМІ, щоб розмістити інформацію про музичний колектив «Prime Orchestra». Ми зробили інтерв'ю з режисером оркестру для Чеського радіо.

– З погляду журналістської діяльності, де ви себе більше реалізували – в Україні чи в Чехії, і де ви себе бачите в майбутньому?

– Досвід роботи в Чехії і в Україні абсолютно різний. На це впливає різний вік, різне сприйняття себе. Запоріжжя – це певний драйв, Чехія – це інші емоції, тому що я працюю з іншими текстами, їхня мета інша. Стосовно планів на майбутнє: зараз я живу за принципом, як і величезна кількість українців, – «тут і зараз».

Наразі працюю над магістерською роботою з української філології, а також разом з однією громадською організацією створюю книжки про історію людей, які поїхали з України. Її мета – боротьба зі стереотипами про Україну й українських біженців.

– Які поради можете дати майбутнім журналістам?

– Із загально-професійного боку поради головне – ставте багато запитань! Оточенню, на заходах, під час підготовки матеріалів, собі, щоб зробити ці тексти кращими. Вчіться ставити цікаві, яскраві запитання, тоді вам буде про що писати й, головне, – де писати. Із технічного боку я б порадила тим, хто лише вчиться писати свої перші тексти, читати їх уголос. Свого часу я отримала цю пораду від редакторів радіо, і вважаю її однією з найкращих. Так ви навчитеся редагувати власні тексти набагато швидше. А з особистого – піклуйтесь про себе, близьких, тих, хто поруч, щиро цікавтеся ними. Бо в цій широті буде ваша опора на безліч років.

Питання ставили Мілана Крундікова, доцентка Тетяна Іванюха та першкурсники факультету журналістики ЗНУ

Про чари навчання й утіху від «шокових» запитань розповіли студенти журфаку

Початок. Продовження на третій шпальті

Навчальний рік у розпалі: минув його екватор, студенти на повну захопилися парами та завданнями. Тож ми вирішили розпитати про їхні настрої, очікування, плани, перепони та виклики на шляху до знань. Цього разу кореспонденти опитали студентство факультету журналістики.

Маргарита Рогова:

– Навчання на факультеті журналістики здається мені чарівним. Впевнено можу сказати, що мій вибір університету й освітньої програми виправданий. Я з цікавістю й ентузіазмом працюю на парах, роблю домашнє завдання. І цей показник – найбільш вагомий «плюс» для мене, бо навчання з втіхою – саме те, до чого я прагну. Найбільше мені подобається сам освітній процес. Складно виділити щось одне, тому що мені справді імпонують і мето-

ди викладання, і завдання, і продуктивність, і комунікація зі студентством, і можливість самостійно працювати, критично мислити, аналізувати. Я рада, що всі викладачі відкриті до спілкування та готові завжди допомогти при-

виникненні будь-яких проблем. Найважче мені далася адаптація до нового розкладу та ритму життя, оскільки в школі все було інакше. Зізнатися чесно: все ще буває складно сидіти на парі майже півтори години, бо обробити та засвоїти великий потік інформації важко. Проте це ж і є одне з найважливіших умінь журналіста. Отож навичка швидко підлаштовуватися та перебудувати графік буде корисною протягом усього життя!

Олена Рачук:

– Мої враження від навчання на факультеті не передати всіма найкращими словами світу! Тут я познайомилася із чарівними, цікавими та дуже добрими людьми, які завжди підтримають і допоможуть. Наразі мені все дуже подобається, хоч інколи й виникають деякі труднощі. Найбільше

подобається спілкування. Спілкування на парах чи між собою – неважливо. Справді важливо, що в кожного виник «конект» один з одним, і це – дуже круто! Подобляються заняття деяких викладачів (можливо, з іншими ще не

знайшла той самий «конект» – але все попереду). Подобляється, як викладачі пояснюють свій матеріал і контактують зі студентами. В такі моменти отримуєш реальне задоволення від навчання. Можливо, найскладніше – це кількість завдань, які не встигаєш вчасно виконувати. Однак ці проблеми досить швидко долаються, якщо контактуєш із викладачем і пояснюєш свою проблему. Він, звісно, зрозуміє та радо допоможе.

Вероніка Пруденко:

– Мої враження від навчання на факультеті журналістики перевершили всі сподівання. Мені є з чим порівнювати, тому можу з чистим серцем відзначити, наскільки майже всі викладачі чудово навчають своїм предметам. Всюди, звісно, знайдеться своя «ложка дьогтю», але хороше поки бере гору.

Прогулянки університетом у лютому: хто, де був і що бачив

Торік у вересні всі першокурсники могли ближче познайомитися з вишем на екскурсіях студентським містечком. Серед гідів – деканів і магістрантів – був і ректор ЗНУ **Микола Фролов**. Про ці яскраві події активно писали на сайті університету, соцмережах факультетів, власне, в газеті «Запорізький університет». Першокурсники мали змогу прогулятися студентським містечком, побувати в аудиторіях і відчутти атмосферу університетського життя.

Співробітники Центру культури та комунікацій вирішили продовжувати традицію безпосереднього, очного, знайомства з університетом, але цього разу, в лютому, учасники «прогулянок» могли познайомитися, насамперед, із роботою Центру радіозв'язку й з експонатами Зоологічного музею ЗНУ.

Директорка центру культури та комунікацій **Юлія Янько** розповідає про ідею проєкту: «Прогулянки університетом відбуваються вже три-чотири роки. Раніше вони мала назву «екскурсії». Ми змінили її на цікавішу – «прогулянки» – цього року. У цей формат ми вкладаємо все найнеобхідніше: екскурсії, розповіді, спілкування, частування. Цього року прогулянки були в дещо нестандартних локаціях, де є що показати та чим зацікавити. Наприклад, у Центрі радіозв'язку. Тут і навчаються, і готують абітурієнтів, студентів і всіх зацікавлених до різноманітних радіоаматорських змагань».

На екскурсії до Зоологічного музею її учасники відзначили, що це – знахідка для саморозвитку: коли навчання відбувається онлайн, дуже цінуєш живі офлайн-заходи.

«Прогулянки вишем, – говорить Юлія Янько, – це можливість показати, чим багатий Запорізький національний університет, що він живе та розвивається».

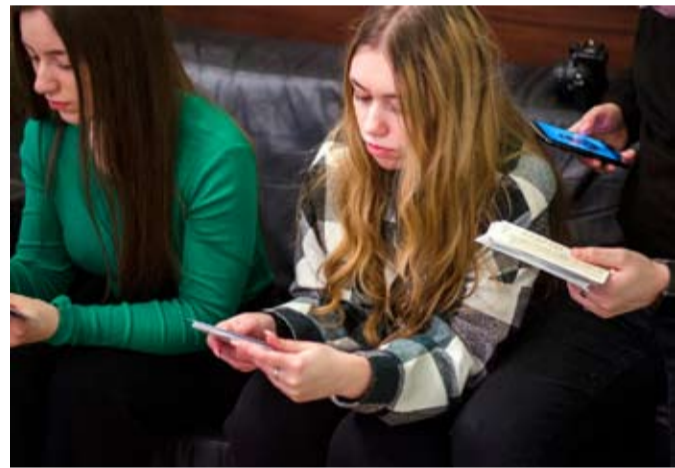
Фото Антона Осадчука

Абітурієнтів вразила прогулянка в Зоологічному музею неабиякою різноманітністю експонатів

Вступники мріють стати учасниками радіогуртка

Молоді розповіли, як читати аматорський позивний, і кожен із них провів сеанс радіозв'язку

Музей - це знахідка для розвитку, адже коли навчання відбувається онлайн, дуже цінуєш живі офлайн-заходи

Радіоаматори мають можливість спілкуватися з незнайомими людьми з усього світу

Про чари навчання й тіху від «шочкових» запитань розповіли студенти журфаку

Продовження. Початок на другій шпальті

Найбільше мені подобаються викладачі та їхня комунікація зі студентами. Я була в захваті, коли після лише одного тижня навчання ми вже мали змогу взяти інтерв'ю в талановитій вихованки журфаку **Яни Брензей** та дізнатись багато нового й цікавого про реалії професії. Найскладніше буде під час сесії. Поки що все йде добре та в гарному темпі, якщо є якісь «хвости», то їх можна підтягнути. А ось що буде на літній сесії – побачимо за кілька місяців.

Вадим Нижниковський:

– Мої враження від навчання на факультеті журналістики: це – складно, але цікаво. Швидше б вже вийти на «живе» навчання. Впевнений, що «наживо» все буде набагато краще та цікавіше. Я вважаю, що нам пощастить з куратором групи та з нашими викладачами: всі вони – професіона-

ли своєї справи і, загалом, гарні люди. «Наживо» з одногрупниками поспілкуватися часу було мало, але вони мені теж подобаються. Також варто відзначити, що з першого курсу в нас усі дисципліни потрібні саме для нашої

спеціальності. Немає жодної зайвого. Я вважаю, що це – великий «плюс». Щодо найскладнішого, я б відзначив технічні моменти. Досі іноді складно розібратися з електронною системою Moodle. Через постійні повітряні тривоги студенти не мають змоги бути присутніми на парах. І ти не завжди знаєш, що саме та до якого часу треба зробити. Немає чогось схожого на щоденник чи класрум. Я впевнений, що в Moodle щось таке є, але я поки що цього не знайшов.

Марія Панчук:

– Я була переконана, що перші пів року нас і близько не підпуть до практичної журналістики. Що ми тільки те й будемо робити, що слухати лекції, конспектувати та нудьгувати над параграфами підручників. Ця думка була спростована на першій же парі:

замість 2-годинної лекції з теорією щодо правил макетування журналів, ми відразу почали верстати власні шпальти. Найбільше мені подобається саме це – перевага практики над теорією. Це присутнє в усіх дисциплінах.

На лекціях ми вчимося відповідати на шочкові запитання, слухати та слідкувати за динамікою розмови. На семінарах обговорюємо останні новини, навчаючись аналізувати, формувати власні висновки та презентувати їх. Ми переглядаємо фільми та читаємо книжки; зустрічаємося з відомими людьми й пишемо-пишемо-пишемо. Це – точно не так нудно, як я спершу уявляла собі навчання. Викладачі розуміють нас. Одногрупники суперумотивовані навчанням, чим надихають і мене більше старатися. Загалом, зараз усе чудово. А найскладніше поки що – це влитись у розпорядок і встигати за подіями. Адже журналісти завжди мають бути в центрі подій. Журфак ЗНУ якнайкраще вчить цьому з першого курсу.

Підготував **Ярослав Івженко**, факультет журналістики

Вихованка ЗНУ Марія Сур – фіналістка шведського відбору на «Євробачення»

Для колективу ЗНУ цього року масштабне мистецьке шоу «Євробачення» може стати особливим. А вже серед його учасників цілком може бути вихованка нашого університету, випускниця вокальної студії «Кантілена» Центру культури **Марія Сур**. Вона пройшла у фінал «Melodifestivalen» (конкурсного відбору на «Євробачення» у Швеції) з піснею «When I'm Gone».

«Ми зробили це! Ви зробили це! Я неймовірно вдячна за вашу підтримку та любов до мене. «When I'm Gone» потрапила у фінал», – так співачка сповістила в Instagram своїх прихильників про радісну новину. Марії лише 19 років, але за свій вік вона встигла дуже багато. Дехто з викладачів і студентів пам'ятає її яскраві запальні виступи на університетських святах. У 2022 році за неї вболівали друзі та знайомі, бажаючи їй перемоги: вона брала участь у 12 сезонах шоу «Голос країни».

Після початку повномасштабного вторгнення разом із матір'ю Марія Сур виїхала до Швеції. Її родичі, серед них – батько, залишилися в Україні. Дівчина сумує за ними, та водночас знаходить сили рухатись вперед, розвивати свій дар. Вивчаючи шведську мову, Марія Сур знаходить час і на плідну волонтерську діяльність. Серед іншого, у Швеції вона познайомилася зі співачкою **Сарою Доун Файнер**, завдяки якій виступила на благодійному концерті солідарності з Україною в Avicii Arena у Стокгольмі, де вони змогли зібрати 8 мільйонів євро на допомогу Україні. А ще, торік Марія взяла участь у «Melodifestivalen», посівши 9 місце. Вже тоді її трек «Never give up» мав чимало прихильників. Гаслом «Ніколи не зупиняйся» співачка керується і в житті.

Рік наполегливої праці, ще одна спроба цього року – і Марія Сур перемагає у першому півфіналі відбору на конкурс «Євробачення». Її денс-поп пісня «When I'm Gone» вийшла до фіналу, отримавши 94 бали з 96 можливих. Другим учасником першого півфіналу, який одразу опинився у фіналі, став співак Liamoo. За правилами «Melodifestivalen», з кожного півфіналу двоє учасників проходять до фіналу відразу. Ті, хто посідає 3 та 4 місця у першому та другому півфіналах, отримують другий шанс у завершальному відборі до фіналу. Тож у фіналі, який відбудеться 9 березня у Стокгольмі, опиняться 5 конкурсантів. Переможця обирають 50 % голосів журі та 50 % народного голосування.

Як розповіла сама Марія в інтерв'ю мовнику SVT, своєю конкурсною піснею вона хоче

передати повідомлення про повагу до себе. «Я дуже рада, що Швеція дає мені ці можливості», – зазначила вона.

Друзі та знайомі співачки пишаються її досягненнями. Вони вболіватимуть за Марію 9 березня та сподіваються побачити її на 68-ому конкурсі «Євробачення», під час якого у м. Мальме (Швеція) зберуться представники 37 країн. До речі, про цю важливу новину своїх читачів повідомили провідні як світові, так і українські ЗМІ («УНІАН», «Суспільне», «Еспресо», «Укрінформ», «Національна служба новин», «Громадське», «Апостроф», «Детектор», «МІГ»). Усі вони привітали Марію Сур і поділилися цікавими фактами з її біографії.

Фото – з Instagram-сторінки Марії Сур

Міністерство освіти і науки України Запорізький національний університет

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

- професор кафедри економічної кібернетики – 1,0 ставка
- професор кафедри управління персоналом і маркетингу – 1,0 ставка
- професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування – 2,0 ставки
- професор кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики – 1,0 ставка
- професор кафедри фізичної культури і спорту – 1,0 ставка
- професор кафедри англійської філології та лінгводидактики – 1,0 ставка
- професор кафедри металургійного обладнання Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні – 1,0 ставка
- професор кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні – 1,0 ставка
- професор кафедри управління та адміністрування Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні – 1,0 ставка
- доцент кафедри хімії – 1,0 ставка
- доцент кафедри міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки міжнародного туризму – 3,0 ставки
- доцент кафедри обліку та оподаткування – 1,0 ставка
- доцент кафедри загальної та прикладної фізики – 1,0 ставка
- доцент кафедри комп'ютерних наук – 1,0 ставка
- доцент кафедри програмної інженерії – 4,0 ставки
- доцент кафедри журналістики – 1,0 ставка
- доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування – 6,0 ставок
- доцент кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики – 2,0 ставки

- доцент кафедри управління персоналом і маркетингу – 1,0 ставка
- доцент кафедри психології – 2,0 ставки
- доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту – 3,0 ставки
- доцент кафедри фізичної культури і спорту – 2,0 ставки
- доцент кафедри електричної інженерії та кіберфізичних систем Інженерного навчально-наукового інституту ім. М. Ю. Потебні ЗНУ – 1,0 ставка
- доцент кафедри електроніки, інформаційних систем та програмного забезпечення Інженерного навчально-наукового інституту ім. М. Ю. Потебні ЗНУ – 7,0 ставок
- доцент кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. М. Ю. Потебні ЗНУ – 1,0 ставка
- доцент кафедри управління та адміністрування Інженерного навчально-наукового інституту ім. М. Ю. Потебні ЗНУ – 2,0 ставки

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду **професора** повинен мати вищу освіту за фахом, науковий ступінь доктора наук відповідної галузі наук та/або вчене звання професора за профілем кафедри, стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри в закладах вищої освіти не менше п'яти років і відповідність вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Кандидат на посаду **доцента** повинен мати вищу освіту за фахом, науковий ступінь кандидата наук, ступінь доктора філософії відповідної галузі наук та/або вчене звання доцента, старшого дослідника за профілем кафедри, стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри в закладах вищої освіти не менше п'яти років і відповідність вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Заяви на участь у конкурсному відборі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69060, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, навчальний корпус № 1, відділ діловодства та архіву (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої у відділі діловодства та архіву ЗНУ, додається:

- додаток до заяви на участь у конкурсі,
- завірений список наукових праць,
- довідка про виконання умов попереднього контракту,
- документ про рівень володіння державною мовою (документ про повну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета/дисципліни/, або державний сертифікат про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови),

а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:

- особовий листок з обліку кадрів, підписаний керівником кадрової служби за основним місцем роботи,
- автобіографія,
- документи про освіту, науковий ступінь та вчене звання, засвідчені відповідно до чинного законодавства;
- одну фотокартку розміром 4x6 см;
- копію паспорта громадянина України;
- список наукових праць, які свідчать про професійний рівень кандидата.

За довідками звертатись за телефоном: **228 75 12** та **228 75 08**

Слідкуйте за новинами на офіційному сайті ЗНУ: <https://znu.edu.ua>

На соціальних сторінках пресслужби ЗНУ:

<https://www.facebook.com/pressluzhbaZNU>

<https://www.instagram.com/pressluzhbaznu/>

<https://t.me/pressluzhbaZNU>

Соціальні мережі Запорізького національного університету:

https://beacons.ai/official_znu

Обласна академічна газета «Запорізький університет»

Засновник і видавець –

колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Керівник: **Павло Мірошніченко**

Провідний редактор: **Марія Канцелярист**

Творчий колектив: **Таміла Тарасенко, Антон Осадчук,**

Марія Падалко, Нейла Юсупова, Ганна Левада

Верстання – **Володимир Лінков**

Інтернет-версія – **Олени Благодарової**

Номер підписаний до друку 28.02.2024

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №1249-524-пр від 18 травня 2017 року. Виходить щотижня українською мовою. Поширюється безкоштовно. 0,5 друкованого аркуша. Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: **289-12-78**
e-mail: znu.gazeta@gmail.com
Надруковано
в Редакційно-видавничому відділі
Запорізького національного університету